

## TRENDRAPPORT WESTHOEK 2012-2013





# INLEIDING

In het trendrapport wordt de Westhoek gedefinieerd als de 16 volledige gemeenten die in 2013 onderdeel vormen van de Westhoek, inclusief de gemeente Hooglede die sinds 2011 deel uitmaakt van de Westhoek. De gemeente Wervik en de deelgemeenten van de Kust, die ook opgenomen zijn in de toeristische werking voor de Westhoek, worden niet in rekening genomen.

In dit trendrapport zijn cijfers over het logies op gemeenteniveau opgenomen (Deel 4), meer bepaald het aanbod naar logiesvorm in bedden en de aankomsten en overnachtingen per gemeente. Hierbij zijn de originele FOD-Economie statistieken vermeld, voor zover die worden vrijgegeven door de FOD Economie. Bijkomend maakt Westtoer een inschatting voor de aankomsten en overnachtingen in huurvakantiewoningen en vakantielogies.

In het trendrapport ligt de focus op de trend 2012-2013. Belangrijkste reden hiervoor is de trendbreuk in de cijfers van FOD Economie tussen 2011 en 2012, waardoor vergelijkingen op langere termijn moeilijk zijn. Zo worden vanaf 2012 ook cijfers van gastenkamers opgenomen in de cijfers van FOD Economie en zijn bij de cijfers over hotels enkel nog de vergunde hotels opgenomen.

## ***135 miljoen euro directe omzet uit toerisme in 2013.***

De omzet gegenereerd door toerisme in de Westhoek bedraagt 134,9 miljoen euro. Deze omzet wordt geraamd op basis van de toeristische bestedingen van verblijfstoeristen in commercieel logies (vakantiegangers en zakentoeuristen) en dagtoeristen, maar houdt geen rekening met het tweedeverblijfstoerisme, waar weinig gegevens over beschikbaar zijn.

De bestedingen van de dagtoeristen worden ingeschat op basis van het onderzoek 'Vakantieganger in commercieel logies aan de Kust 2011' van Westtoer met financiële steun van Toerisme Vlaanderen, het Daguitstappen onderzoek 2010-2011 uitgevoerd door Idea Consult in opdracht van het Steunpunt Toerisme en Recreatie, de provinciale toeristische organisaties waaronder Westtoer en Toerisme Vlaanderen en het onderzoek van Transvisite rond bezoekgedrag van Noord-Fransen naar West-Vlaanderen van het WES. De omzet uit dagtoerisme komt op 70,6 miljoen euro tegenover 64,3 miljoen euro uit verblijfstoerisme. Dagtoerisme staat dus in voor 52% van de omzet in de regio.

Dergelijke omzet is goed voor 2 023 voltijds equivalenten in directe en indirecte werkgelegenheid (inschatting volgens de ratio van 1 miljoen euro bestedingen van toeristen staat voor 10 directe en 5 indirecte voltijdse equivalenten).

***De Westhoek is een toeristische regio met een ruim gamma van kleinschalig logies en diverse types van musea en attracties.***

*Overnachtingsmogelijkheden nemen toe tot 11 300 personen.*

De Westhoek biedt in 2013 aan 11 339 personen plaats om te overnachten in commercieel logies en op langetermijnkampeerplaatsen op campings.

De huurvakantiewoningen zijn de belangrijkste logiesvorm en staan voor bijna 1/4 van de totale logiescapaciteit of 2 766 bedden. Ook het jeugdlogies is sterk vertegenwoordigd in de regio met plaats voor 2 181 personen of 19% van de capaciteit. De hotels zijn goed voor 1 840 bedden of 16% van de capaciteit. In de gastenkamers kunnen 1 061 personen overnachten, of 9% van alle bedden.

De kortkampeerplaatsen zijn beperkt: zij kunnen slechts 967 kampeerders opvangen. Bij de vakantiecentra (sociaal toerisme) kunnen 44 personen overnachten. Daarnaast zijn er nog 698 bedden (of 6%) in vakantielogies en niet-vergunde hotels.

De totale logiescapaciteit van de Westhoek nam gestaag toe sinds 2002. Ook in 2013 neemt de capaciteit toe met 138 bedden (+1%) tegenover 2012.

*Het aanbod van vakantiewoningen wordt nog versterkt.*

De Westhoek heeft een ruim aanbod aan huurvakantiewoningen in vergelijking met andere groene Vlaamse regio's: 231 aanbieders met 329 wooneenheden in 2013. Dit zijn 14 woningen meer dan in 2012.

In de Westhoek zijn nog een aantal huurvakantiewoningen niet in orde met het logiesdecreet: 55 woningen (of 17%) zijn nog niet aangemeld of vergund. In vergelijking met 2012 is dit wel een merkelijke verbetering met 47 woningen minder. Bijna 60% van de huurvakantiewoningen, of 193 woningen, is vergund. Dat zijn 86 woningen meer dan in 2012. In de Westhoek zijn 81 huurvakantiewoningen aangemeld.

*Jeugdlogies breidt verder uit.*

Het jeugdlogies telt 32 inrichtingen in 2013, goed voor 2 181 bedden. In 2013 bleef het aantal inrichtingen voor jeugdlogies gelijk: één uitbating is gestopt ('t Smessevier in Heuvelland) en er kwam één nieuwe uitbating bij (Plokkersheem in Poperinge). In Veurne (Boerderie) en in Ieper (De Kaai) breidden bestaande jeugdlogiesuitbatingen uit. Dit resulteerde in een toename van het aantal bedden met 72 bedden.

In 2013 heeft de Westhoek 2 vakantiecentra (sociaal toerisme) met 44 bedden. Zij zijn gelegen in Heuvelland en in Poperinge. In vergelijking met 2012 is er één vakantiecentrum weggevallen (Hollemeersch in Heuvelland).

### *Kleine toename bij gastenkamers.*

In 2013 bieden 137 uitbatingen van gastenkamers samen 434 kamers aan. Net als bij de huurvakantiewoningen is een aantal gastenkamers nog niet in orde met het logiesdecreet: 68 kamers (of 16%) zijn nog niet aangemeld of vergund. In vergelijking met 2012 is dit een duidelijke verbetering met 54 kamers minder. Bijna 3 op 4 kamers is vergund, of 320 kamers. Dat zijn 87 kamers meer dan in 2012. In de regio zijn er ook 46 kamers aangemeld.

In vergelijking met 2012 zijn er 2 uitbatingen minder, maar toch 8 kamers meer. Het gemiddeld aantal kamers per gastenkamer neemt dus lichtjes toe. De groei in kamers situeert zich hoofdzakelijk bij de vergunde kamers; bij de niet-aangemelde en/of niet-vergunde kamers daalt de capaciteit.

### *Eén hotel minder, wel 11 hotelkamers meer*

In 2013 heeft de Westhoek 50 hotels goed voor 776 kamers. Dit is één hotel minder dan in 2012. Twee hotels stopten hun activiteiten (De Zoeten Inval in Alveringem en Sint-Jan in Diksmuide), één hotel werd vakantielogies (Tempelhof in Ieper) en van één hotel werd de vergunning ingetrokken (Regina in Ieper, wel opnieuw vergund als hotel met 2 sterren sinds september 2013). Twee hotels werden opnieuw vergund (Flanders Lodge in Ieper en Old House in Veurne) (vroeger O-categorie) en er is één nieuw hotel in Diksmuide (Pure Notarishuys) bijgekomen.

Er zijn slechts 12 hotels met meer dan 15 kamers in de Westhoek goed voor 438 kamers of 56% van het aanbod in hotels. In 2013 is de gemiddelde grootte van hotels lichtjes toegenomen tot 15,5 kamers.

### *Beperkt aanbod voor kortkampeerders neemt nog verder af in 2013.*

In de Westhoek kan de kampeerder terecht op slechts 320 plaatsen voor kortkampeerders. In Heuvelland kwam er een nieuwe camping/glamping bij (Ecochique in Heuvelland) met 7 kortkampeerplaatsen. Bij Ypra in Heuvelland verdwenen 11 kortkampeerplaatsen ten voordele van meer comfort bij de langetermijnkampeerplaatsen. Dit resulteert in een verlies van 4 kortkampeerplaatsen tegenover 2012. De meeste van deze plaatsen zijn te vinden in de vier campings van het Heuvelland, één camping in Ieper en één camping in Diksmuide. De Westhoek heeft ook één erkend kampeerautoterrein in Langemark-Poelkapelle.

### *Wereldoorlog I is prominent aanwezig bij bezienswaardigheden en musea in de Westhoek.*

Het thema Wereldoorlog I neemt een prominente plaats in binnen het geheel van bezienswaardigheden en musea in de Westhoek. Niet alleen zijn er 8 musea of bezoekerscentra met Wereldoorlog I als belangrijkste thema (Belevingscentrum 'Vrijvaderland, leven achter het front' in Veurne, het In Flanders Fields Museum en het Museum Hoozebeke in Ieper, de IJzertoren-Vredesmuseum en de Dodengang in Diksmuide, het Memorial Museum Passchendaele 1917 in Zonnebeke, Bayernwald in Heuvelland en Talbot House in Poperinge). Er zijn ook tientallen begraafplaatsen,

monumenten en oorlogssites in de regio. Op vier begraafplaatsen worden de bezoekers continu geteld: Tyne Cot Cemetery in Passendale, Lijssenthoek Cemetery in Poperinge en de Duitse begraafplaatsen in Langemark en Vladslo.

Naast de WOI-georiënteerde bezienswaardigheden heeft de Westhoek ook nog 7 musea met een andere historische invalshoek (Commandobunker in Heuvelland, het Stedelijk Museum, het Stedelijk Onderwijsmuseum en de Belforttoren in Ieper, het Fransmansmuseum in Koekelare, het kasteel van Beauvoorde en het Claustrum in Vleteren). Bijkomend zijn er in de regio nog 5 ambachtelijk georiënteerde musea (Folk Experience in Dranouter, het Hopmuseum in Poperinge, het Bakkerijmuseum in Veurne, de Oude Kaasmakerij in Passendale en het Bezoekerscentrum Jules Destrooper in Lo-Reninge), één groot attractiepark (Bellewaerde in Ieper) en 3 natuurgeoriënteerde attracties (de bezoekerscentrum De Otter in Diksmuide – bezoekerscentrum De Bergen in Heuvelland is tijdelijk gesloten in 2013, de Iseraboot in Houthulst en het Astrolab Iris in Ieper).

Bovengenoemde attracties, musea en bezienswaardigheden leveren op jaarbasis betrouwbare bezoekerscijfers aan (bij Bellewaerde gaat het wel om een inschatting van het aantal bezoekers). De regio telt ook nog andere attracties, musea en bezienswaardigheden die niet wensen mee te werken met de attractiebarometer van Westtoer. Voorbeeld hiervan is het Openluchtmuseum Bachten de Kupe in Alveringem.

In vergelijking met 2012 is het aanbod van attracties en musea gelijk gebleven.

### ***5% meer verblijfstoeristen in 2013.***

De vraagcijfers opgesplitst naar logiesvorm, zijn gebaseerd op de statistieken van FOD-Economie én op inschattingen door Westtoer voor gastenkamers (tot 2011), huurvakantiewoningen en vakantielogies (vanaf 2012). Voor verdere analyses naar doel, herkomst of maand kunnen enkel de gegevens van FOD-economie worden weergegeven. De FOD-Economie statistieken zijn vanaf 2012 inclusief gastenkamers.

*Voor de eerste maal zijn er bijna 950 000 overnachtingen.*

In 2013 kon de Westhoek 368 413 verblijfstoeristen verwelkomen. 35% logeerden in een hotel en 14% in een gastenkamer, 21% in huurvakantiewoningen, 20% in logies voor doelgroepen (voornamelijk in jeugdlogies), 6% in vakantielogies en 4% op kortkampeerplaatsen.

In 2013 nam het aantal *gasten* met 5% toe. Elke logiesvorm kende een positieve evolutie, behalve de logies voor doelgroepen. Bij vakantielogies merken we ook een daling op, maar dit is te wijten aan een verminderd aanbod. De stijging van gasten was het sterkst in hotels en gastenkamers.

Het aantal *overnachtingen* steeg tot 945 869. De kortere verblijfsduur op hotel of op gastenkamer maakt dat het aandeel van dit soort logies in de overnachtingen iets lager ligt dan het aandeel in de aankomsten, respectievelijk 25% en 10%. Door de langere verblijfsduur in huurvakantiewoningen komt het aandeel van huurvakantiewoningen in de overnachtingen hoger te liggen op 34%.

*Vakantiegangers zijn goed voor meer dan 9 op tien van de gasten.*

91% van de gasten verblijven in de Westhoek om vakantie te nemen, 4% is toe te wijzen aan de meetingmarkt en nog eens 5% aan puur zakentoeerisme. In 2007 lag het cijfer van de zakentoeeristen uitzonderlijk hoog door het groot aantal Britten dat naar aanleiding van de herdenking rond de slag van Passendale door de hoteliers onder deze categorie werd ondergebracht.

Rond de opdeling naar doel is het niet altijd gemakkelijk voor logiesuitbaters om aan te duiden aan welk doel hun gasten toe te wijzen zijn. Zo is het niet duidelijk in welke categorie de 'incentives' of teambuildings worden ondergebracht. Hetzelfde geldt voor de categorie 'beurzen'. De beurzen worden wellicht ondergebracht in de laatste categorie 'naar aanleiding van andere beroepsdoeleinden', de incentives of teambuildingverblijven worden misschien bij ontspanning gevoegd. Daarom is voorzichtigheid bij het interpreteren van de cijfers geboden.

*De Westhoek is aantrekkelijk voor korte vakanties.*

De gemiddelde duur van een vakantie in de Westhoek is kort met een gemiddelde van 2,1 nachten. Deze is niet zo erg verschillend voor de andere motivaties. De Belgen blijven gemiddeld het langst op vakantie (2,2 nachten), gevolgd door de Britten (2,0 nachten), de Nederlanders en de Duitsers (1,8 nachten) en de Fransen (1,5 nachten).

De gemiddelde verblijfsduur van Belgen is hier nog onderschat, aangezien de vakanties op huurvakantiewoningen (met een hoge gemiddelde verblijfsduur van 4,1 nachten) niet in rekening gebracht worden en ongeveer 90% van het cliënteel op huurvakantiewoningen Belg is.

*Opnieuw toename van het aantal vakantiegangers*

In 2013 nam het aantal vakantiegangers in de Westhoek toe en genereerde 5% overnachtingen meer. Bij de aankomsten was er een sterke stijging in de meetingmarkt (conferenties, congressen en seminars) van 24%. Ook de aankomsten bij andere beroepsdoeleinden groeien met 11%.

*Belgen zijn goed voor 55% van de vakantiegangers en stijgen gestaag.*

55% van de vakantiegangers in de Westhoek zijn Belgen en zij vertegenwoordigen 58% van de recreatieve overnachtingen in de Westhoek. De Westhoek slaagt erin om elk jaar steeds meer Belgen (vooral Vlamingen) aan te trekken voor een korte vakantie van 2,2 nachten. Dit is ook zo voor 2013.

Het aandeel van de Belgen en hun gemiddelde verblijfsduur is onderschat, aangezien de vakanties op huurvakantiewoningen niet in rekening gebracht worden en ongeveer 90% van het cliënteel op huurvakantiewoningen Belg is.

*In 2013 neemt het aantal Britse vakantiegangers opnieuw toe.*

De Britten zijn de tweede belangrijkste vakantiemarkt voor de Westhoek met 31% van de aankomsten en 30% van de overnachtingen. In 2013 worden opnieuw positieve cijfers opgetekend zowel in aankomsten (+7%) als in overnachtingen (+8%).

*Status-quo bij de Nederlandse vakantiegangers.*

De Nederlandse vakantiegangers zijn de derde belangrijkste markt van de Westhoek met 6% van de aankomsten en 5% van de overnachtingen. Deze markt stagneert in 2013, terwijl op Vlaams niveau het aantal Nederlandse vakantiegangers daalde in 2013.

*Verdere groei bij andere buitenlandse markten*

De andere buitenlandse markten (Frankrijk, Duitsland en de niet-buurlanden) nemen verder toe in 2013. Vooral de stijging bij de niet-buurlanden is opvallend (+13% in aankomsten en +6% in overnachtingen). Belangrijke niet-buurlanden zijn Australië, Canada en de Verenigde Staten.

*De verblijfsmarkt is relatief goed gespreid over alle seizoenen.*

Het hoogste aantal vakanties gaat door in juli en augustus, goed voor 23% aankomsten en 29% overnachtingen. Dit heeft te maken met de iets langere verblijfsduur van vakantiegangers gedurende de zomermaanden (2,8 nachten in juli en 2,6 nachten in augustus). Voor de rest zijn de aankomsten relatief goed gespreid over het jaar met oktober en mei als belangrijkste maanden, naast april, juni en september.

### ***Toename van bezoekersaantallen in attracties, musea en begraafplaatsen.***

De 24 attracties en musea in de Westhoek die op jaarbasis betrouwbare bezoekerscijfers doorgeven, trekken in 2013 bijna 1,6 miljoen bezoekers aan. Dit is een stijging met 12% tegenover 2012.

Iets minder dan de helft van die 1,6 miljoen bezoekers is toe te wijzen aan het grote attractiepark Bellewaerde (inschatting). Het In Flanders Fields Museum is de tweede drukst bezochte site.

De 9 hierboven genoemde WOI-georiënteerde musea hadden samen ongeveer 667 000 bezoekers, een toename met 32% tegenover 2012. De 6 andere historische musea kennen ook een stijging (+17%) en komen in 2013 op bijna 67 000 bezoekers. De 5 ambachtelijke musea dalen licht met 6% en kregen samen ongeveer 87 500 bezoekers over de vloer. De 3 natuurgerichte attracties namen toe tot boven de 32 000 bezoekers.



Op 10 WOI onderzoeksites worden de bezoekersaantallen in detail bijgehouden: Tyne Cot Cemetery, In Flanders Fields Museum, Duitse begraafplaats in Langemark, Museum aan de IJzer, Dodengang, Memorial Museum Passchendaele 1917, Duitse begraafplaats in Vladslo, Lijssenthoek Military Cemetery, Bayernwald en Talbot House. In 2013 tellen deze 10 sites samen tot 1 264 682 bezoeken of 250 000 bezoeken meer dan in 2012 (+20%). Een WOI bezoeker aan de Westhoek bezoekt meerdere sites tijdens de daguitstap of het verblijf in de regio. Het aantal WOI bezoekers kan op die manier geraamd worden op 415 500 bezoekers in 2013. De meest voorkomende nationaliteiten zijn Belgen, Britten en Nederlanders, gevolgd door de Australiërs, de Fransen en de Canadezen.

### ***2,0 miljoen recreatieve fietsers op het fietsnetwerk van de Westhoek.***

0,5 miljoen recreatieve fietsers gebruiken het knooppuntensysteem op het fietsnetwerk van de Westhoek. 0,2 miljoen recreatieve fietsers volgen een lusvormige route en 1,3 miljoen fietsers maken een ommetje op een stuk van het fietsnetwerk.

### ***De Westhoek trekt 2,8 miljoen dagtoeristen aan.***

Op basis van het onderzoek rond 'Vakantieganger in commercieel logies aan de Kust 2011' van Westtoer met financiële steun van Toerisme Vlaanderen, het Daguitstappen onderzoek 2010-2011 uitgevoerd door Idea Consult in opdracht van het Steunpunt Toerisme en Recreatie, de provinciale toeristische organisaties waaronder Westtoer en Toerisme Vlaanderen en het onderzoek van Transvisite rond bezoekgedrag van Noord-Fransen naar West-Vlaanderen van het WES wordt het aantal dagtoeristen in de Westhoek op 2,8 miljoen geraamd.



## Deel 1: Aanbod





Tabel 1.1:  
Capaciteit in bedden, logies Westhoek

| Logiesvorm                             | 2002  | 2007  | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 | In % 2013 |
|----------------------------------------|-------|-------|--------|--------|--------|-----------|-----------|
| Hotels                                 | 1 582 | 1 678 | 1 800  | 1 841  | 1 840  | -1        | 16,2      |
| Gastenkamers                           | 261   | 387   | 804    | 1 051  | 1 061  | +10       | 9,4       |
| Huurvakantiewoningen                   | 1 020 | 1 629 | 2 119  | 2 570  | 2 766  | +196      | 24,4      |
| Vakantiecentra                         | 29    | 44    | 77     | 77     | 44     | -33       | 0,4       |
| Jeugdlogies                            | 1 720 | 1 966 | 2 105  | 2 109  | 2 181  | +72       | 19,2      |
| Vakantielogies                         | 495   | 1 275 | 1 258  | 789    | 698    | -91       | 6,2       |
| Kortkampeerplaatsen ( $\leq 31$ dagen) | 686   | 768   | 960    | 976    | 967    | -9        | 8,5       |
| Langetermijnkampeerplaatsen            | 1 798 | 1 942 | 1 804  | 1 788  | 1 782  | -6        | 15,7      |
| Totale beddencapaciteit                | 7 591 | 9 689 | 10 927 | 11 201 | 11 339 | +138      | 100,0     |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.2:  
Capaciteit hotels naar classificatie, Westhoek

| Classificatie | 2002 | 2007 | 2011 | 2012 | 2013 | 2012-2013 | In % 2013 |
|---------------|------|------|------|------|------|-----------|-----------|
| *             | 9    | 9    | 9    | 8    | 9    | +1        | 18,0      |
| **            | 11   | 18   | 19   | 21   | 18   | -3        | 36,0      |
| ***           | 18   | 14   | 19   | 19   | 19   | +0        | 38,0      |
| ****          | 3    | 4    | 3    | 3    | 4    | +1        | 8,0       |
| Hotels        | 41   | 45   | 50   | 51   | 50   | -1        | 100,0     |
| *             | 84   | 84   | 87   | 70   | 73   | +3        | 9,4       |
| **            | 110  | 186  | 178  | 205  | 166  | -39       | 21,4      |
| ***           | 354  | 280  | 386  | 401  | 439  | +38       | 56,6      |
| ****          | 104  | 112  | 89   | 89   | 98   | +9        | 12,6      |
| Hotelkamers   | 652  | 662  | 740  | 765  | 776  | +11       | 100,0     |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.3:  
Capaciteit hotels naar grootte, Westhoek

| Grootte                   | 2002 | 2007 | 2011 | 2012 | 2013 | 2012-2013 | In % 2013 |
|---------------------------|------|------|------|------|------|-----------|-----------|
| 1 – 15 kamers             | 29   | 34   | 38   | 38   | 38   | +0        | 76,0      |
| 16 – 50 kamers            | 10   | 9    | 10   | 11   | 10   | -1        | 20,0      |
| 51 – 100 kamers           | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | +0        | 2,0       |
| >100 kamers               | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | +0        | 2,0       |
| Hotels                    | 41   | 45   | 50   | 51   | 50   | -1        | 100,0     |
| 1 – 15 kamers             | 248  | 301  | 333  | 329  | 338  | +9        | 43,6      |
| 16 – 50 kamers            | 231  | 188  | 227  | 256  | 258  | +2        | 33,2      |
| 51 – 100 kamers           | 51   | 51   | 58   | 58   | 58   | +0        | 7,5       |
| >100 kamers               | 122  | 122  | 122  | 122  | 122  | +0        | 15,7      |
| Hotelkamers               | 652  | 662  | 740  | 765  | 776  | +11       | 100,0     |
| Gemiddelde grootte hotels | 15,9 | 14,7 | 14,8 | 15   | 15,5 | -         | -         |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.4:  
Capaciteit gastenkamers, Westhoek

|                                  | 2002 | 2007 | 2011 | 2012 | 2013 | 2012-2013 | In % 2013 |
|----------------------------------|------|------|------|------|------|-----------|-----------|
| <i>Aangemelde uitbatingen</i>    | -    | -    | 34   | 39   | 25   | -14       | 18,2      |
| <i>Vergunde uitbatingen</i>      | -    | -    | 33   | 58   | 88   | +30       | 64,2      |
| Uitbatingen in logiesdecreet     | -    | -    | 67   | 97   | 113  | +16       | 82,5      |
| Uitbatingen buiten logiesdecreet | 42   | 70   | 49   | 42   | 24   | -18       | 17,5      |
| Uitbatingen                      | 42   | 70   | 116  | 139  | 137  | -2        | 100,0     |
| <i>Aangemelde kamers</i>         | -    | -    | 58   | 71   | 46   | -25       | 10,6      |
| <i>Vergunde kamers</i>           | -    | -    | 126  | 233  | 320  | +87       | 73,7      |
| Kamers in logiesdecreet          | -    | -    | 184  | 304  | 366  | +62       | 84,3      |
| Kamers buiten logiesdecreet      | 113  | 171  | 142  | 122  | 68   | -54       | 15,7      |
| Kamers                           | 113  | 171  | 326  | 426  | 434  | +8        | 100,0     |

Bron: Westtoer en VLIS



Tabel 1.5:  
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Westhoek

|                          | 2002  | 2007  | 2011  | 2012  | 2013  | 2012-2013 |
|--------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-----------|
| Jeugdlogies              |       |       |       |       |       |           |
| Uitbatingen              | 25    | 28    | 31    | 32    | 32    | +0        |
| Kamers/ slaapzalen       | 226   | 288   | 346   | 337   | 349   | +12       |
| Vaste beddencapaciteit   | 1 413 | 1 673 | 1 980 | 1 898 | 1 960 | +62       |
| Andere beddencapaciteit  | 307   | 293   | 125   | 211   | 221   | +10       |
| Totale beddencapaciteit  | 1 720 | 1 966 | 2 105 | 2 109 | 2 181 | +72       |
| Vakantiecentra           |       |       |       |       |       |           |
| Uitbatingen              | 2     | 2     | 3     | 3     | 2     | -1        |
| Kamers/ vakantiewoningen | 11    | 9     | 15    | 15    | 9     | -6        |
| Totale beddencapaciteit  | 29    | 44    | 77    | 77    | 44    | -33       |

Bron: Westtoer, CJT en VLIS

Tabel 1.6:  
Capaciteit op kampeerbedrijven, Westhoek

|                                             | 2002 | 2007 | 2011 | 2012 | 2013 | 2012-2013 |
|---------------------------------------------|------|------|------|------|------|-----------|
| Kampeerbedrijven                            |      |      |      |      |      |           |
| Uitbatingen                                 | 5    | 5    | 6    | 6    | 7    | +1        |
| Kortkampeerplaatsen ( $\leq 31$ dagen)      | 217  | 262  | 320  | 324  | 320  | -4        |
| Langetermijnkampeerplaatsen ( $> 31$ dagen) | 446  | 481  | 447  | 443  | 442  | -1        |
| Totaal kampeerplaatsen                      | 663  | 743  | 767  | 767  | 762  | -5        |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.7:  
Capaciteit huurvakantiewoningen, Westhoek

|                               | 2002 | 2007 | 2011 | 2012 | 2013 | 2012-2013 | In % 2013 |
|-------------------------------|------|------|------|------|------|-----------|-----------|
| <i>Aangemelde woningen</i>    | -    | -    | 74   | 106  | 81   | -25       | 24,6      |
| <i>Vergunde woningen</i>      | -    | -    | 49   | 107  | 193  | +86       | 58,7      |
| Woningen in logiesdecreet     | -    | -    | 123  | 213  | 274  | +61       | 83,3      |
| Woningen buiten logiesdecreet | 130  | 191  | 128  | 102  | 55   | -47       | 16,7      |
| Huurvakantiewoningen          | 130  | 191  | 251  | 315  | 329  | +14       | 100,0     |
| Uitbatingen                   | 79   | 141  | 186  | 213  | 231  | +18       | 100,0     |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.8:  
Watersport en musea/ attracties, Westhoek

|                                         | 2002     | 2007     | 2011     | 2012     | 2013     | 2012-2013 |
|-----------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|
| Watersport                              |          |          |          |          |          |           |
| Watersportclubs                         | -        | 7        | 7        | 7        | 7        | +0        |
| Jachtclubs                              | -        | 3        | 3        | 3        | 3        | +0        |
| Ligplaatsen in jachthavens              | -        | 129      | 129      | 129      | 129      | +0        |
| Musea/ Attracties (> 5000 bezoekers)    | 2003     |          |          |          |          |           |
| Niet-WOI georiënteerde musea/attracties | 15       | 15       | 15       | 15       | 15       | +0        |
| <i>Attractieparken/ Rondvaarten</i>     | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>+0</i> |
| <i>Wetenschap / Natuur</i>              | <i>4</i> | <i>4</i> | <i>4</i> | <i>3</i> | <i>3</i> | <i>+0</i> |
| <i>Kunsten</i>                          | <i>2</i> | <i>2</i> | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>1</i> | <i>+0</i> |
| <i>Historisch</i>                       | <i>4</i> | <i>4</i> | <i>4</i> | <i>5</i> | <i>5</i> | <i>+0</i> |
| <i>Ambachtelijk</i>                     | <i>4</i> | <i>4</i> | <i>5</i> | <i>5</i> | <i>5</i> | <i>+0</i> |
| WOI georiënteerde musea/attracties      | 8        | 8        | 9        | 9        | 9        | +0        |
| Totaal musea/ attracties                | 23       | 23       | 24       | 24       | 24       | +0        |

Bron: Westtoer

## Deel 2: Vraag





Tabel 2.1:  
Logiesvorm van verblijfstoeristen, Westhoek

| Logiesvorm               | 2002        | 2007        | 2011        | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|--------------------------|-------------|-------------|-------------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten               | 184 335     | 278 882     | 331 998     | 350 361 | 368 413 | +18 052   |
| Hotels                   | 100 156     | 151 540     | 158 059     | 116 629 | 130 005 | +13 376   |
| Gastenkamers             | 12 081      | 21 167      | 37 396      | 47 657  | 51 628  | +3 971    |
| Huurvakantiewoningen     | 18 684      | 35 977      | 50 944      | 72 717  | 77 674  | +4 957    |
| Vakantiecentra           | 49 977      | 60 380      | 74 192      | 74 330  | 72 304  | -2 026    |
| Jeugdlogies              |             |             |             |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen      | 3 437       | 9 818       | 11 407      | 13 318  | 14 052  | +734      |
| Vakantielogies           | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | 25 710  | 22 750  | -2 960    |
| Overnachtingen           | 465 092     | 685 549     | 808 303     | 901 550 | 945 869 | +44 319   |
| Hotels                   | 196 471     | 297 353     | 304 676     | 206 627 | 232 658 | +26 031   |
| Gastenkamers             | 28 995      | 48 684      | 78 533      | 94 129  | 98 463  | +4 334    |
| Huurvakantiewoningen     | 74 734      | 136 711     | 188 495     | 298 138 | 318 465 | +20 327   |
| Vakantiecentra           | 154 466     | 180 812     | 210 825     | 201 608 | 204 070 | +2 462    |
| Jeugdlogies              |             |             |             |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen      | 10 426      | 21 989      | 25 774      | 29 048  | 28 523  | -525      |
| Vakantielogies           | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | 72 000  | 63 690  | -8 310    |
| Gemiddelde verblijfsduur | 2,5         | 2,5         | 2,4         | 2,6     | 2,6     | -         |
| Hotels                   | 2,0         | 2,0         | 1,9         | 1,8     | 1,8     | -         |
| Gastenkamers             | 2,4         | 2,3         | 2,1         | 2,0     | 1,9     | -         |
| Huurvakantiewoningen     | 4,0         | 3,8         | 3,7         | 4,1     | 4,1     | -         |
| Vakantiecentra           | 3,1         | 3,0         | 2,8         | 2,7     | 2,8     | -         |
| Jeugdlogies              |             |             |             |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen      | 3,0         | 2,2         | 2,3         | 2,2     | 2,0     | -         |
| Vakantielogies           | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | <i>n.b.</i> | 2,8     | 2,8     | -         |

De vraag in huurvakantiewoningen wordt ingeschat op basis van cijfers uit de vraagregistratie bij kleinschalig logies in West-Vlaanderen.

De vraag in vakantielogies wordt ingeschat op basis van een brutobeddenbezettingsgraad van 25% en een gemiddelde verblijfsduur van 2,8 nachten.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:  
Verblijfstoerisme commercieel logies naar doel, Westhoek

|                                     | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|-------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                          | 153 570 | 221 738 | 243 658 | 251 934 | 267 989 | +16 055   |
| Ontspanning, vakantie               | 133 400 | 177 635 | 224 480 | 231 272 | 243 757 | +12 485   |
| Conferenties, congres, seminaries   | 7 748   | 9 341   | 9 663   | 9 740   | 12 046  | +2 306    |
| Andere beroepsdoeleinden            | 12 422  | 34 762  | 9 515   | 10 922  | 12 186  | +1 264    |
| Overnachtingen                      | 361 363 | 500 154 | 541 275 | 531 412 | 563 714 | +32 302   |
| Ontspanning, vakantie               | 320 314 | 396 642 | 498 600 | 487 628 | 512 477 | +24 849   |
| Conferenties, congres, seminaries   | 16 525  | 23 603  | 18 980  | 20 484  | 25 441  | +4 957    |
| Andere beroepsdoeleinden            | 24 524  | 79 909  | 23 695  | 23 300  | 25 796  | +2 496    |
| Gemiddelde verblijfsduur in nachten | 2,4     | 2,3     | 2,2     | 2,1     | 2,1     | -         |
| Ontspanning, vakantie               | 2,4     | 2,2     | 2,2     | 2,1     | 2,1     | -         |
| Conferenties, congres, seminaries   | 2,1     | 2,5     | 2,0     | 2,1     | 2,1     | -         |
| Andere beroepsdoeleinden            | 2,0     | 2,3     | 2,5     | 2,1     | 2,1     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken



Tabel 2.3:  
Bruto kamerbezettingsgraad hotels, Westhoek

|                             | Bruto |      | Netto |      |
|-----------------------------|-------|------|-------|------|
| Maand                       | 2012  | 2013 | 2012  | 2013 |
| Januari                     | 26,4  | 21,0 | 35,0  | 28,2 |
| Februari                    | 34,4  | 34,1 | 39,8  | 37,5 |
| Maart                       | 44,8  | 45,0 | 48,0  | 47,3 |
| April                       | 60,9  | 62,1 | 65,2  | 65,4 |
| Mei                         | 62,3  | 69,7 | 63,8  | 70,0 |
| Juni                        | 67,3  | 68,1 | 70,7  | 74,4 |
| Juli                        | 65,7  | 71,6 | 68,5  | 73,0 |
| Augustus                    | 67,1  | 71,5 | 69,3  | 74,7 |
| September                   | 65,1  | 65,6 | 69,2  | 71,2 |
| Oktober                     | 55,5  | 62,2 | 58,2  | 64,4 |
| November                    | 49,0  | 51,3 | 51,2  | 56,7 |
| December                    | 27,6  | 28,6 | 34,5  | 41,4 |
| Jaar                        | 52,2  | 54,3 | 57,0  | 59,9 |
| Aantal hotels in steekproef | 14    | 14   | 14    | 14   |

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.4:  
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|---------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                            | 153 570 | 221 738 | 243 658 | 251 934 | 267 989 | +16 055   |
| België                                | 79 928  | 114 699 | 135 088 | 136 815 | 143 225 | +6 410    |
| Nederland                             | 12 261  | 16 891  | 17 002  | 18 329  | 18 415  | +86       |
| Duitsland                             | 3 902   | 3 695   | 3 879   | 4 606   | 5 698   | +1 092    |
| Frankrijk                             | 4 945   | 5 689   | 8 918   | 7 076   | 7 925   | +849      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 46 887  | 71 643  | 69 100  | 73 577  | 79 118  | +5 541    |
| Niet-buurlanden                       | 5 647   | 9 121   | 9 671   | 11 531  | 13 608  | +2 077    |
| Overnachtingen                        | 361 363 | 500 154 | 541 275 | 531 412 | 563 714 | +32 302   |
| België                                | 211 568 | 279 904 | 324 546 | 302 819 | 315 469 | +12 650   |
| Nederland                             | 27 571  | 33 096  | 32 024  | 31 828  | 32 385  | +557      |
| Duitsland                             | 8 171   | 8 931   | 8 442   | 9 946   | 11 388  | +1 442    |
| Frankrijk                             | 8 372   | 9 045   | 13 236  | 11 046  | 11 868  | +822      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 93 296  | 148 623 | 138 938 | 149 276 | 161 393 | +12 117   |
| Niet-buurlanden                       | 12 385  | 20 555  | 24 089  | 26 497  | 31 211  | +4 714    |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,4     | 2,3     | 2,2     | 2,1     | 2,1     | -         |
| België                                | 2,6     | 2,4     | 2,4     | 2,2     | 2,2     | -         |
| Nederland                             | 2,2     | 2,0     | 1,9     | 1,7     | 1,8     | -         |
| Duitsland                             | 2,1     | 2,4     | 2,2     | 2,2     | 2,0     | -         |
| Frankrijk                             | 1,7     | 1,6     | 1,5     | 1,6     | 1,5     | -         |
| Verenigd Koninkrijk                   | 2,0     | 2,1     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | -         |
| Niet-buurlanden                       | 2,2     | 2,3     | 2,5     | 2,3     | 2,3     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.5:  
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij vakanties, Westhoek

|                                       | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|---------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                            | 133 400 | 177 635 | 224 480 | 231 272 | 243 757 | +12 485   |
| België                                | 72 170  | 95 796  | 125 969 | 127 384 | 133 004 | +5 620    |
| Nederland                             | 10 276  | 14 605  | 14 580  | 15 361  | 15 302  | -59       |
| Duitsland                             | 2 115   | 2 010   | 2 330   | 3 130   | 3 419   | +289      |
| Frankrijk                             | 3 433   | 4 801   | 7 675   | 5 482   | 5 742   | +260      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 42 268  | 54 236  | 66 487  | 70 676  | 75 821  | +5 145    |
| Niet-buurlanden                       | 3 138   | 6 187   | 7 439   | 9 239   | 10 469  | +1 230    |
| Overnachtingen                        | 320 314 | 396 642 | 498 600 | 487 628 | 512 477 | +24 849   |
| België                                | 195 207 | 232 597 | 306 183 | 284 598 | 295 944 | +11 346   |
| Nederland                             | 24 017  | 29 127  | 27 166  | 26 386  | 26 829  | +443      |
| Duitsland                             | 4 411   | 4 307   | 4 999   | 6 354   | 6 290   | -64       |
| Frankrijk                             | 6 167   | 7 598   | 11 322  | 8 310   | 8 466   | +156      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 83 952  | 110 348 | 133 347 | 142 902 | 154 653 | +11 751   |
| Niet-buurlanden                       | 6 560   | 12 665  | 15 583  | 19 078  | 20 295  | +1 217    |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,4     | 2,2     | 2,2     | 2,1     | 2,1     | -         |
| België                                | 2,7     | 2,4     | 2,4     | 2,2     | 2,2     | -         |
| Nederland                             | 2,3     | 2,0     | 1,9     | 1,7     | 1,8     | -         |
| Duitsland                             | 2,1     | 2,1     | 2,1     | 2,0     | 1,8     | -         |
| Frankrijk                             | 1,8     | 1,6     | 1,5     | 1,5     | 1,5     | -         |
| Verenigd Koninkrijk                   | 2,0     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | -         |
| Niet-buurlanden                       | 2,1     | 2,0     | 2,1     | 2,1     | 1,9     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.6:

Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij zakentoeerisme, Westhoek

|                                       | 2002   | 2007    | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 |
|---------------------------------------|--------|---------|--------|--------|--------|-----------|
| Aankomsten                            | 20 170 | 44 103  | 19 178 | 20 662 | 24 232 | +3 570    |
| België                                | 7 758  | 18 903  | 9 119  | 9 431  | 10 221 | +790      |
| Nederland                             | 1 985  | 2 286   | 2 422  | 2 968  | 3 113  | +145      |
| Duitsland                             | 1 787  | 1 685   | 1 549  | 1 476  | 2 279  | +803      |
| Frankrijk                             | 1 512  | 888     | 1 243  | 1 594  | 2 183  | +589      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 4 619  | 17 407  | 2 613  | 2 901  | 3 297  | +396      |
| Niet-buurlanden                       | 2 509  | 2 934   | 2 232  | 2 292  | 3 139  | +847      |
| Overnachtingen                        | 41 049 | 103 512 | 42 675 | 43 784 | 51 237 | +7 453    |
| België                                | 16 361 | 47 307  | 18 363 | 18 221 | 19 525 | +1 304    |
| Nederland                             | 3 554  | 3 969   | 4 858  | 5 442  | 5 556  | +114      |
| Duitsland                             | 3 760  | 4 624   | 3 443  | 3 592  | 5 098  | +1 506    |
| Frankrijk                             | 2 205  | 1 447   | 1 914  | 2 736  | 3 402  | +666      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 9 344  | 38 275  | 5 591  | 6 374  | 6 740  | +366      |
| Niet-buurlanden                       | 5 825  | 7 890   | 8 506  | 7 419  | 10 916 | +3 497    |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,0    | 2,3     | 2,2    | 2,1    | 2,1    | -         |
| België                                | 2,1    | 2,5     | 2,0    | 1,9    | 1,9    | -         |
| Nederland                             | 1,8    | 1,7     | 2,0    | 1,8    | 1,8    | -         |
| Duitsland                             | 2,1    | 2,7     | 2,2    | 2,4    | 2,2    | -         |
| Frankrijk                             | 1,5    | 1,6     | 1,5    | 1,7    | 1,6    | -         |
| Verenigd Koninkrijk                   | 2,0    | 2,2     | 2,1    | 2,2    | 2,0    | -         |
| Niet-buurlanden                       | 2,3    | 2,7     | 3,8    | 3,2    | 3,5    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.7:

Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij conferenties, congressen en seminars, Westhoek

|                                       | 2002   | 2007   | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|
| Aankomsten                            | 7 748  | 9 341  | 9 663  | 9 740  | 12 046 | +2 306    |
| België                                | 4 888  | 6 806  | 5 870  | 5 756  | 5 235  | -521      |
| Nederland                             | 512    | 284    | 695    | 812    | 1 013  | +201      |
| Duitsland                             | 127    | 116    | 309    | 368    | 876    | +508      |
| Frankrijk                             | 280    | 186    | 607    | 688    | 1 264  | +576      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 1 655  | 1 691  | 1 717  | 1 547  | 2 193  | +646      |
| Niet-buurlanden                       | 286    | 258    | 465    | 569    | 1 465  | +896      |
| Overnachtingen                        | 16 525 | 23 603 | 18 980 | 20 484 | 25 441 | +4 957    |
| België                                | 10 359 | 17 340 | 11 478 | 11 592 | 10 381 | -1 211    |
| Nederland                             | 942    | 546    | 1 349  | 1 597  | 1 833  | +236      |
| Duitsland                             | 214    | 208    | 570    | 933    | 1 920  | +987      |
| Frankrijk                             | 371    | 241    | 834    | 1 083  | 1 903  | +820      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 3 952  | 4 557  | 3 696  | 3 652  | 4 693  | +1 041    |
| Niet-buurlanden                       | 687    | 711    | 1 053  | 1 627  | 4 711  | +3 084    |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,1    | 2,5    | 2,0    | 2,1    | 2,1    | -         |
| België                                | 2,1    | 2,5    | 2,0    | 2,0    | 2,0    | -         |
| Nederland                             | 1,8    | 1,9    | 1,9    | 2,0    | 1,8    | -         |
| Duitsland                             | 1,7    | 1,8    | 1,8    | 2,5    | 2,2    | -         |
| Frankrijk                             | 1,3    | 1,3    | 1,4    | 1,6    | 1,5    | -         |
| Verenigd Koninkrijk                   | 2,4    | 2,7    | 2,2    | 2,4    | 2,1    | -         |
| Niet-buurlanden                       | 2,4    | 2,8    | 2,3    | 2,9    | 3,2    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.8:

Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij andere beroepsdoeleinden, Westhoek

|                                       | 2002   | 2007   | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|
| Aankomsten                            | 12 422 | 34 762 | 9 515  | 10 922 | 12 186 | +1 264    |
| België                                | 2 870  | 12 097 | 3 249  | 3 675  | 4 986  | +1 311    |
| Nederland                             | 1 473  | 2 002  | 1 727  | 2 156  | 2 100  | -56       |
| Duitsland                             | 1 660  | 1 569  | 1 240  | 1 108  | 1 403  | +295      |
| Frankrijk                             | 1 232  | 702    | 636    | 906    | 919    | +13       |
| Verenigd Koninkrijk                   | 2 964  | 15 716 | 896    | 1 354  | 1 104  | -250      |
| Niet-buurlanden                       | 2 223  | 2 676  | 1 767  | 1 723  | 1 674  | -49       |
| Overnachtingen                        | 24 524 | 79 909 | 23 695 | 23 300 | 25 796 | +2 496    |
| België                                | 6 002  | 29 967 | 6 885  | 6 629  | 9 144  | +2 515    |
| Nederland                             | 2 612  | 3 423  | 3 509  | 3 845  | 3 723  | -122      |
| Duitsland                             | 3 546  | 4 416  | 2 873  | 2 659  | 3 178  | +519      |
| Frankrijk                             | 1 834  | 1 206  | 1 080  | 1 653  | 1 499  | -154      |
| Verenigd Koninkrijk                   | 5 392  | 33 718 | 1 895  | 2 722  | 2 047  | -675      |
| Niet-buurlanden                       | 5 138  | 7 179  | 7 453  | 5 792  | 6 205  | +413      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,0    | 2,3    | 2,5    | 2,1    | 2,1    | -         |
| België                                | 2,1    | 2,5    | 2,1    | 1,8    | 1,8    | -         |
| Nederland                             | 1,8    | 1,7    | 2,0    | 1,8    | 1,8    | -         |
| Duitsland                             | 2,1    | 2,8    | 2,3    | 2,4    | 2,3    | -         |
| Frankrijk                             | 1,5    | 1,7    | 1,7    | 1,8    | 1,6    | -         |
| Verenigd Koninkrijk                   | 1,8    | 2,1    | 2,1    | 2,0    | 1,9    | -         |
| Niet-buurlanden                       | 2,3    | 2,7    | 4,2    | 3,4    | 3,7    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.9:  
Logiesvorm van Belgische vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|---------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                            | 72 170  | 95 796  | 125 969 | 127 384 | 133 004 | +5 620    |
| Hotels                                | 32 187  | 54 593  | 66 612  | 45 275  | 50 485  | +5 210    |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | n.b.    | 22 477  | 25 236  | +2 759    |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 38 326  | 37 321  | 56 101  | 56 076  | 53 499  | -2 577    |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 1 657   | 3 882   | 3 256   | 3 556   | 3 784   | +228      |
| Overnachtingen                        | 195 207 | 232 597 | 306 183 | 284 598 | 295 944 | +11 346   |
| Hotels                                | 60 887  | 102 505 | 126 532 | 72 040  | 81 048  | +9 008    |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | n.b.    | 40 324  | 43 366  | +3 042    |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 128 754 | 121 463 | 171 517 | 164 574 | 163 991 | -583      |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 5 566   | 8 629   | 8 134   | 7 660   | 7 539   | -121      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,7     | 2,4     | 2,4     | 2,2     | 2,2     | -         |
| Hotels                                | 1,9     | 1,9     | 1,9     | 1,6     | 1,6     | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | n.b.    | 1,8     | 1,7     | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | -         |
| Vakantiecentra                        | 3,4     | 3,3     | 3,1     | 2,9     | 3,1     | -         |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 3,4     | 2,2     | 2,5     | 2,2     | 2,0     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.10:

Logiesvorm van buitenlandse vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|---------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                            | 61 230  | 81 839  | 98 511  | 103 888 | 110 753 | +6 865    |
| Hotels                                | 47 802  | 71 265  | 72 376  | 53 555  | 58 810  | +5 255    |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | 0       | 22 490  | 23 159  | +669      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 11 650  | 4 638   | 17 984  | 18 095  | 18 526  | +431      |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 1 778   | 5 936   | 8 151   | 9 748   | 10 258  | +510      |
| Overnachtingen                        | 125 107 | 164 045 | 192 417 | 203 030 | 216 533 | +13 503   |
| Hotels                                | 94 541  | 138 709 | 136 906 | 98 077  | 110 563 | +12 486   |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | 0       | 47 471  | 46 973  | -498      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 25 710  | 11 976  | 37 871  | 36 115  | 38 034  | +1 919    |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 4 856   | 13 360  | 17 640  | 21 367  | 20 963  | -404      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,0     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | -         |
| Hotels                                | 2,0     | 1,9     | 1,9     | 1,8     | 1,9     | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.    | n.b.    | n.b.    | 2,1     | 2,0     | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | -         |
| Vakantiecentra                        | 2,2     | 2,6     | 2,1     | 2,0     | 2,1     | -         |
| Jeugdlogies                           |         |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 2,7     | 2,3     | 2,2     | 2,2     | 2,0     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken



Tabel 2.11:  
Logiesvorm van Nederlandse vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002   | 2007   | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|
| Aankomsten                            | 10 276 | 14 605 | 14 580 | 15 361 | 15 302 | -59       |
| Hotels                                | 8 959  | 11 671 | 9 993  | 7 335  | 6 524  | -811      |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.   | n.b.   | 2 913  | 3 451  | +538      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 244    | 831    | 1 805  | 2 045  | 2 047  | +2        |
| Jeugdlogies                           |        |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 1 073  | 2 103  | 2 782  | 3 068  | 3 280  | +212      |
| Overnachtingen                        | 24 017 | 29 127 | 27 166 | 26 386 | 26 829 | +443      |
| Hotels                                | 20 321 | 20 470 | 17 391 | 11 550 | 10 652 | -898      |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.   | n.b.   | 5 002  | 5 924  | +922      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 606    | 2 601  | 3 367  | 3 005  | 3 427  | +422      |
| Jeugdlogies                           |        |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 3 090  | 6 056  | 6 408  | 6 829  | 6 826  | -3        |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,3    | 2,0    | 1,9    | 1,7    | 1,8    | -         |
| Hotels                                | 2,3    | 1,8    | 1,7    | 1,6    | 1,6    | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.   | n.b.   | 1,7    | 1,7    | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | -         |
| Vakantiecentra                        | 2,5    | 3,1    | 1,9    | 1,5    | 1,7    | -         |
| Jeugdlogies                           |        |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 2,9    | 2,9    | 2,3    | 2,2    | 2,1    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.12:  
Logiesvorm van Duitse vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002  | 2007  | 2011  | 2012  | 2013  | 2012-2013 |
|---------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-----------|
| Aankomsten                            | 2 115 | 2 010 | 2 330 | 3 130 | 3 419 | +289      |
| Hotels                                | 1 704 | 1 704 | 2 020 | 1 801 | 1 978 | +177      |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.  | 579   | 736   | +157      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 387   | 187   | 184   | 499   | 416   | -83       |
| Jeugdlogies                           |       |       |       |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 24    | 119   | 126   | 251   | 289   | +38       |
| Overnachtingen                        | 4 411 | 4 307 | 4 999 | 6 354 | 6 290 | -64       |
| Hotels                                | 3 319 | 3 631 | 4 301 | 3 248 | 3 001 | -247      |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.  | 1 503 | 1 725 | +222      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 1 034 | 460   | 509   | 1 071 | 1 050 | -21       |
| Jeugdlogies                           |       |       |       |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 58    | 216   | 189   | 532   | 514   | -18       |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,1   | 2,1   | 2,1   | 2,0   | 1,8   | -         |
| Hotels                                | 1,9   | 2,1   | 2,1   | 1,8   | 1,5   | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.  | 2,6   | 2,3   | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | n.b.  | -         |
| Vakantiecentra                        | 2,7   | 2,5   | 2,8   | 2,1   | 2,5   | -         |
| Jeugdlogies                           |       |       |       |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 2,4   | 1,8   | 1,5   | 2,1   | 1,8   | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.13:  
Logiesvorm van Franse vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002  | 2007  | 2011   | 2012  | 2013  | 2012-2013 |
|---------------------------------------|-------|-------|--------|-------|-------|-----------|
| Aankomsten                            | 3 433 | 4 801 | 7 675  | 5 482 | 5 742 | +260      |
| Hotels                                | 2 740 | 3 707 | 6 872  | 3 606 | 3 696 | +90       |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.   | 1 232 | 1 199 | -33       |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.   | n.b.  | n.b.  | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 260   | 905   | 475    | 189   | 402   | +213      |
| Jeugdlogies                           |       |       |        |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 433   | 189   | 328    | 455   | 445   | -10       |
| Overnachtingen                        | 6 167 | 7 598 | 11 322 | 8 310 | 8 466 | +156      |
| Hotels                                | 4 611 | 5 265 | 9 098  | 4 806 | 5 011 | +205      |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.   | 2 240 | 2 089 | -151      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.   | n.b.  | n.b.  | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 486   | 2 099 | 1 471  | 424   | 678   | +254      |
| Jeugdlogies                           |       |       |        |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 1 070 | 234   | 753    | 840   | 688   | -152      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 1,8   | 1,6   | 1,5    | 1,5   | 1,5   | -         |
| Hotels                                | 1,7   | 1,4   | 1,3    | 1,3   | 1,4   | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.  | n.b.   | 1,8   | 1,7   | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.  | n.b.   | n.b.  | n.b.  | -         |
| Vakantiecentra                        | 1,9   | 2,3   | 3,1    | 2,2   | 1,7   | -         |
| Jeugdlogies                           |       |       |        |       |       |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 2,5   | 1,2   | 2,3    | 1,8   | 1,5   | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantie-logies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.14:  
Logiesvorm van Britse vakantiegangers in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002   | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|---------------------------------------|--------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Aankomsten                            | 42 268 | 54 236  | 66 487  | 70 676  | 75 821  | +5 145    |
| Hotels                                | 31 402 | 48 424  | 47 000  | 35 064  | 39 989  | +4 925    |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.    | n.b.    | 15 636  | 15 270  | -366      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 10 635 | 2 711   | 15 039  | 14 680  | 14 826  | +146      |
| Jeugdlogies                           |        |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 231    | 3 101   | 4 448   | 5 296   | 5 736   | +440      |
| Overnachtingen                        | 83 952 | 110 348 | 133 347 | 142 902 | 154 653 | +11 751   |
| Hotels                                | 60 679 | 97 349  | 92 910  | 67 175  | 79 058  | +11 883   |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.    | n.b.    | 34 031  | 32 191  | -1 840    |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 22 658 | 6 756   | 30 855  | 29 810  | 31 217  | +1 407    |
| Jeugdlogies                           |        |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 615    | 6 243   | 9 582   | 11 886  | 12 187  | +301      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,0    | 2,0     | 2,0     | 2,0     | 2,0     | -         |
| Hotels                                | 1,9    | 2,0     | 2,0     | 1,9     | 2,0     | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.   | n.b.    | n.b.    | 2,2     | 2,1     | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.   | n.b.    | n.b.    | n.b.    | n.b.    | -         |
| Vakantiecentra                        | 2,1    | 2,5     | 2,1     | 2,0     | 2,1     | -         |
| Jeugdlogies                           |        |         |         |         |         |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 2,7    | 2,0     | 2,2     | 2,2     | 2,1     | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.15:  
Logiesvorm van vakantiegangers uit niet-buurlanden in commercieel logies, Westhoek

|                                       | 2002  | 2007   | 2011   | 2012   | 2013   | 2012-2013 |
|---------------------------------------|-------|--------|--------|--------|--------|-----------|
| Aankomsten                            | 3 138 | 6 187  | 7 439  | 9 239  | 10 469 | +1 230    |
| Hotels                                | 2 997 | 5 759  | 6 491  | 5 749  | 6 623  | +874      |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.   | 0      | 2 130  | 2 503  | +373      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 124   | 4      | 481    | 682    | 835    | +153      |
| Jeugdlogies                           |       |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 17    | 424    | 467    | 678    | 508    | -170      |
| Overnachtingen                        | 6 560 | 12 665 | 15 583 | 19 078 | 20 295 | +1 217    |
| Hotels                                | 5 611 | 11 994 | 13 206 | 11 298 | 12 841 | +1 543    |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.   | 0      | 4 695  | 5 044  | +349      |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.      |
| Vakantiecentra                        | 926   | 60     | 1 669  | 1 805  | 1 662  | -143      |
| Jeugdlogies                           |       |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 23    | 611    | 708    | 1 280  | 748    | -532      |
| Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) | 2,1   | 2,0    | 2,1    | 2,1    | 1,9    | -         |
| Hotels                                | 1,9   | 2,1    | 2,0    | 2,0    | 1,9    | -         |
| Gastenkamers                          | n.b.  | n.b.   | n.b.   | 2,2    | 2,0    | -         |
| Huurvakantiewoningen                  | n.b.  | n.b.   | n.b.   | n.b.   | n.b.   | -         |
| Vakantiecentra                        | 7,5   | 15,0   | 3,5    | 2,6    | 2,0    | -         |
| Jeugdlogies                           |       |        |        |        |        |           |
| Kortkampeerplaatsen                   | 1,4   | 1,4    | 1,5    | 1,9    | 1,5    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantie-logies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.16:

Spreading van verblijfstoeristen in commercieel logies (aankomsten) over het jaar, Westhoek

|                                | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|--------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Januari                        | 5 519   | 6 552   | 6 223   | 7 080   | 7 684   | +604      |
| Februari                       | 9 055   | 12 384  | 14 812  | 14 567  | 15 358  | +791      |
| Maart                          | 12 603  | 16 244  | 19 008  | 20 920  | 22 811  | +1 891    |
| April                          | 12 760  | 19 857  | 24 108  | 22 604  | 24 370  | +1 766    |
| Mei                            | 16 188  | 24 007  | 24 521  | 25 364  | 27 820  | +2 456    |
| Juni                           | 13 879  | 20 368  | 25 137  | 24 220  | 24 302  | +82       |
| Juli                           | 18 042  | 26 142  | 29 192  | 29 640  | 32 392  | +2 752    |
| Augustus                       | 17 310  | 24 274  | 25 305  | 27 447  | 29 450  | +2 003    |
| September                      | 12 768  | 22 066  | 23 706  | 24 484  | 25 411  | +927      |
| Oktober                        | 15 717  | 23 444  | 24 685  | 25 366  | 28 013  | +2 647    |
| November                       | 11 950  | 16 659  | 17 113  | 18 741  | 19 082  | +341      |
| December                       | 7 779   | 9 741   | 9 848   | 11 501  | 11 296  | -205      |
| Totaal                         | 153 570 | 221 738 | 243 658 | 251 934 | 267 989 | +16 055   |
| % jul / aug commercieel logies | 23,0    | 22,7    | 22,4    | 22,7    | 23,1    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.17:

Spreading van verblijfstoeristen in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Westhoek

|                                | 2002    | 2007    | 2011    | 2012    | 2013    | 2012-2013 |
|--------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|-----------|
| Januari                        | 10 811  | 12 464  | 10 734  | 12 391  | 13 600  | +1 209    |
| Februari                       | 17 975  | 24 611  | 26 048  | 26 883  | 29 012  | +2 129    |
| Maart                          | 27 033  | 33 529  | 35 918  | 37 969  | 43 930  | +5 961    |
| April                          | 29 835  | 45 880  | 54 097  | 50 304  | 51 347  | +1 043    |
| Mei                            | 34 687  | 51 678  | 50 075  | 51 018  | 54 872  | +3 854    |
| Juni                           | 30 008  | 42 966  | 53 808  | 48 965  | 48 778  | -187      |
| Juli                           | 63 403  | 81 067  | 90 333  | 83 067  | 89 600  | +6 533    |
| Augustus                       | 53 390  | 66 465  | 74 443  | 69 811  | 75 277  | +5 466    |
| September                      | 25 837  | 43 511  | 44 501  | 46 518  | 46 597  | +79       |
| Oktober                        | 32 228  | 46 753  | 49 271  | 48 351  | 54 269  | +5 918    |
| November                       | 21 761  | 31 879  | 33 553  | 34 384  | 36 566  | +2 182    |
| December                       | 14 395  | 19 351  | 18 494  | 21 751  | 19 866  | -1 885    |
| Totaal                         | 361 363 | 500 154 | 541 275 | 531 412 | 563 714 | +32 302   |
| % jul / aug commercieel logies | 32,3    | 29,5    | 30,4    | 28,8    | 29,2    | -         |

Commercieel logies exclusief huurvakantiewoningen en vakantielogies; inclusief gastenkamers vanaf 2012.

Bron: FOD-Economie Statistieken

Tabel 2.18:  
Bezoekers aan attracties en musea ( > 5 000 bezoekers), Westhoek

|                                                 | 2007           | 2008           | 2009           | 2010           | 2011           | 2012           | 2013           | 2012-2013     |
|-------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|---------------|
| Niet-WOI georiënteerde musea/attracties         | 816 032        | 848 377        | 843 677        | 824 702        | 839 393        | 879 520        | 886 644        | +7 124        |
| <i>Toeristisch-recreatieve musea/attracties</i> | <i>719 842</i> | <i>747 962</i> | <i>753 982</i> | <i>738 759</i> | <i>737 937</i> | <i>729 088</i> | <i>732 258</i> | <i>+3 170</i> |
| <i>Culturele/historische musea/attracties</i>   | <i>96 190</i>  | <i>100 415</i> | <i>89 695</i>  | <i>85 943</i>  | <i>101 456</i> | <i>150 432</i> | <i>154 386</i> | <i>+3 954</i> |
| WOI georiënteerde musea/attracties              | 494 205        | 503 413        | 495 102        | 481 041        | 477 613        | 504 839        | 667 009        | +162 170      |
| Totaal                                          | 1 310 237      | 1 351 790      | 1 338 779      | 1 305 743      | 1 317 006      | 1 384 359      | 1 553 653      | +169 294      |
| Aantal attracties/musea in steekproef           | 23             | 23             | 23             | 23             | 24             | 24             | 24             | +0            |

Volgende attracties en musea werden opgenomen: Astrolab Iris, Bakkerijmuseum Walter Plaetinck-Zuidgasthuishoeve, Bayernwald, Bellewaerde Park, Belevingscentrum 'Vrijvaderland, leven achter het front' in Veurne, Bezoekerscentrum De Bergen (tijdelijk gesloten in 2012 en 2013- niet opgenomen voor die jaren), VBC De Otter, Claustrum, De Oude Kaasmakerij, Dodengang, Folk Experience, Fransmansmuseum/Käthe Kollwitztoren, IJzertoren-Vredesmuseum, In Flanders Fields Museum, Belforttoren Ieper, De Boot, Kasteel Beauvoorde, Memorial Museum Passendaele 1917, Museum Hooge Crater, Commandobunker Kemmel, Nationaal Hopmuseum, Stedelijk Museum Ieper, Stedelijk Onderwijsmuseum Ieper, Stichting George Grard, Talbot House en Bezoekerscentrum Jules Destrooper. Niet opgenomen is het Openluchtmuseum Bachten de Kupe.

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)



Tabel 2.19:  
Bezoeken aan 10 WOI onderzoeksites, Westhoek

| Onderzoeksites                     | 2007      | 2008      | 2009      | 2010    | 2011    | 2012      | 2013      | 2012-2013 |
|------------------------------------|-----------|-----------|-----------|---------|---------|-----------|-----------|-----------|
| Tyne Cot Cemetery                  | 338 657   | 326 848   | 333 965   | 302 082 | 302 884 | 307 860   | 359 096   | +51 236   |
| In Flanders Fields Museum          | 206 265   | 214 431   | 206 884   | 198 540 | 177 227 | 187 332   | 294 579   | +107 247  |
| Duitse begraafplaats Langemark     | 142 236   | 147 281   | 145 825   | 132 539 | 132 558 | 147 580   | 184 594   | +37 014   |
| Museum aan de IJzer                | 78 841    | 77 042    | 75 661    | 73 498  | 80 608  | 74 233    | 73 213    | -1 020    |
| Dodengang                          | 77 355    | 72 917    | 72 264    | 68 432  | 69 075  | 66 761    | 82 953    | +16 192   |
| Memorial Museum Passchendaele 1917 | 58 414    | 62 315    | 63 208    | 58 221  | 61 057  | 76 469    | 87 489    | +11 020   |
| Duitse begraafplaats Vladslo       | 57 691    | 52 419    | 52 564    | 44 438  | 46 281  | 44 573    | 54 843    | +10 270   |
| Lijssenthoek Military Cemetery     | 28 180    | 29 509    | 29 171    | 31 941  | 37 483  | 52 186    | 59 489    | +7 303    |
| Bayernwald                         | 25 357    | 27 786    | 29 668    | 25 054  | 28 212  | 32 862    | 41 811    | +8 949    |
| Talbot House                       | 24 437    | 25 059    | 24 147    | 21 642  | 21 991  | 24 824    | 26 615    | +1 791    |
| Aantal bezoeken                    | 1 037 433 | 1 035 607 | 1 033 357 | 956 387 | 957 376 | 1 014 680 | 1 264 682 | +250 002  |
| Raming aantal WOI bezoekers        | 368 700   | 362 000   | 367 600   | 340 200 | 340 600 | 359 100   | 415 500   | +56 400   |

Voor 2007-2012 wordt gerekend met gemiddeld 2,8 onderzoeksites per persoon. In 2013 werd deze parameter gewijzigd naar 3,0 onderzoeksites.

Bron: Westtoer

Tabel 2.20:  
Herkomst WOI bezoekers in de Westhoek

| Land van herkomst    | 2013    |
|----------------------|---------|
| België               | 183 200 |
| Verenigd Koninkrijk  | 154 600 |
| Nederland            | 47 100  |
| Australië            | 7 300   |
| Frankrijk            | 5 000   |
| Canada               | 3 200   |
| Duitsland            | 2 900   |
| Verenigde Staten     | 2 400   |
| Nieuw-Zeeland        | 1 900   |
| Ierland              | 1 900   |
| Andere landen        | 6 000   |
| Aantal WOI bezoekers | 415 500 |

Bron: Westtoer

Tabel 2.21:  
Aantal recreatieve fietsers op het fietsnetwerk 2013, Westhoek

|                                           | 2013<br>(in miljoen) | In %  |
|-------------------------------------------|----------------------|-------|
| Netwerf fietsers (met knooppuntensysteem) | 0,5                  | 27,1  |
| Route fietsers (volgen van een lus)       | 0,2                  | 9,1   |
| Ritjes fietsers (ommetje)                 | 1,3                  | 63,8  |
| Aantal recreatieve fietsers               | 2,0                  | 100,0 |

Bron: Westtoer

Tabel 2.22:  
Aantal dagtoeristen (inschatting), Westhoek

|                                          | 2013      | In %  |
|------------------------------------------|-----------|-------|
| Waalse dagtoeristen van thuis uit        | 98 000    | 3,5   |
| Buitenlandse WOI toeristen               | 105 000   | 3,8   |
| Fietstochten vanuit verblijf aan de Kust | 547 000   | 19,7  |
| Dagtrips vanuit verblijf aan de Kust     | 557 000   | 20,0  |
| Vlaamse dagtoeristen van thuis uit       | 674 000   | 24,2  |
| Dagtoeristen vanuit Noord-Frankrijk      | 800 000   | 28,8  |
| Totaal                                   | 2 781 000 | 100,0 |

Bron: Westtoer en diverse onderzoeken

## Deel 3: Omzet en bestedingen





Tabel 3.1:  
Omzet uit directe bestedingen van toeristen, Westhoek

|                        | 2013<br>in miljoen euro | 2013<br>in % |
|------------------------|-------------------------|--------------|
| Verblijfstoerisme      | 64,3                    | 47,7         |
| <i>Vakantiegangers</i> | <i>56,1</i>             | <i>41,6</i>  |
| <i>Zakentoeuristen</i> | <i>8,2</i>              | <i>6,1</i>   |
| Dagtoerisme            | 70,6                    | 52,3         |
| Totale bestedingen     | 134,9                   | 100,0        |

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:

Inschatting op basis van omzet uit directe bestedingen van toeristen in de Westhoek voor 2013

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

|                                |                           |           |
|--------------------------------|---------------------------|-----------|
| 134,9 miljoen euro staat voor: | Directe werkgelegenheid   | 1 349 VTE |
|                                | Indirecte werkgelegenheid | 674 VTE   |
|                                | Totale werkgelegenheid    | 2 023 VTE |

Bron: Westtoer



## Deel 4: Cijfers over het logies op gemeenteniveau





Tabel 4.1:  
Capaciteit in bedden per gemeente, 2013

| Gemeente     | Hotels | Gasten-<br>kamers | Huur-<br>vakantie-<br>woningen | Vakantie-<br>centra | Jeugd-<br>logies | Vakantie-<br>logies | Kort-<br>kampeer-<br>plaatsen<br>(≤ 31<br>dagen) | Lange-<br>termijn-<br>kampeer-<br>plaatsen | Totale<br>bedden-<br>capaciteit |
|--------------|--------|-------------------|--------------------------------|---------------------|------------------|---------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------|
| Alveringem   | 77     | 84                | 225                            | 0                   | 116              | 0                   | 0                                                | 0                                          | 502                             |
| Diksmuide    | 213    | 109               | 307                            | 0                   | 98               | 0                   | 144                                              | 406                                        | 1277                            |
| Heuvelland   | 131    | 98                | 720                            | 32                  | 757              | 35                  | 479                                              | 1 376                                      | 3 628                           |
| Hooglede     | 60     | 16                | 13                             | 0                   | 0                | 0                   | 0                                                | 0                                          | 89                              |
| Houthulst    | 0      | 22                | 27                             | 0                   | 0                | 21                  | 0                                                | 0                                          | 70                              |
| Ieper        | 911    | 168               | 277                            | 0                   | 278              | 410                 | 312                                              | 0                                          | 2 356                           |
| Koekelare    | 0      | 28                | 40                             | 0                   | 64               | 0                   | 0                                                | 0                                          | 132                             |
| Kortemark    | 0      | 36                | 51                             | 0                   | 0                | 0                   | 0                                                | 0                                          | 87                              |
| Langemark-P. | 0      | 56                | 23                             | 0                   | 128              | 0                   | 32                                               | 0                                          | 239                             |
| Lo-Reninge   | 51     | 4                 | 204                            | 0                   | 0                | 188                 | 0                                                | 0                                          | 447                             |
| Mesen        | 0      | 6                 | 10                             | 0                   | 128              | 0                   | 0                                                | 0                                          | 144                             |
| Poperinge    | 297    | 167               | 427                            | 12                  | 152              | 12                  | 0                                                | 0                                          | 1 067                           |
| Staden       | 0      | 24                | 81                             | 0                   | 80               | 0                   | 0                                                | 0                                          | 185                             |
| Veurne       | 80     | 139               | 264                            | 0                   | 120              | 28                  | 0                                                | 0                                          | 631                             |
| Vleteren     | 20     | 22                | 40                             | 0                   | 204              | 0                   | 0                                                | 0                                          | 286                             |
| Zonnebeke    | 0      | 82                | 57                             | 0                   | 56               | 4                   | 0                                                | 0                                          | 199                             |
| WESTHOEK     | 1 840  | 1 061             | 2 766                          | 44                  | 2 181            | 698                 | 967                                              | 1 782                                      | 11 339                          |

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 4.2  
Aankomsten in commercieel logies naar gemeente in de Westhoek, 2013

| Gemeente     | FOD     | Huurvakantiewoningen<br>en vakantielogies | Totaal  |
|--------------|---------|-------------------------------------------|---------|
| Alveringem   | 9 806   | 6 610                                     | 16 416  |
| Diksmuide    | 16 606  | 6 374                                     | 22 980  |
| Heuvelland   | 42 295  | 18 611                                    | 60 906  |
| Hooglede     | 4 285   | *                                         | *       |
| Houthulst    | 1 397   | 2 107                                     | 3 504   |
| Ieper        | 127 108 | 23 276                                    | 150 384 |
| Koekelare    | 2 670   | *                                         | *       |
| Kortemark    | *       | 1 417                                     | *       |
| Langemark-P. | 5 157   | *                                         | *       |
| Lo-Reninge   | 8 747   | 10 616                                    | 19 363  |
| Mesen        | *       | *                                         | *       |
| Poperinge    | 22 177  | 11 958                                    | 34 135  |
| Staden       | 1 884   | 2 361                                     | 4 245   |
| Veurne       | 13 840  | 9 881                                     | 23 721  |
| Vleteren     | 3 712   | 1 417                                     | 5 129   |
| Zonnebeke    | 4 149   | 2 491                                     | 6 640   |
| WESTHOEK     | 267 989 | 100 424                                   | 368 413 |

De vraag in huurvakantiewoningen wordt ingeschat op basis van cijfers uit de vraagregistratie bij kleinschalig logies in West-Vlaanderen.  
De vraag in vakantielogies wordt ingeschat op basis van een brutobeddenbezettingsgraad van 25% en een gemiddelde verblijfsduur van 2,8 nachten.  
\* Vertrouwelijk

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 4.3  
Overnachtingen in commercieel logies naar gemeente in de Westhoek, 2013

| Gemeente     | FOD     | Huurvakantiewoningen<br>en vakantie logies | Totaal  |
|--------------|---------|--------------------------------------------|---------|
| Alveringem   | 25 840  | 27 103                                     | 52 943  |
| Diksmuide    | 40 626  | 26 135                                     | 66 761  |
| Heuvelland   | 107 598 | 74 821                                     | 182 419 |
| Hooglede     | 5 996   | *                                          | *       |
| Houthulst    | 2 501   | 7 728                                      | 10 229  |
| Ieper        | 243 252 | 78 065                                     | 321 317 |
| Koekelare    | 7 536   | *                                          | *       |
| Kortemark    | *       | 5 808                                      | *       |
| Langemark-P. | 11 082  | *                                          | *       |
| Lo-Reninge   | 17 412  | 35 542                                     | 52 954  |
| Mesen        | *       | *                                          | *       |
| Poperinge    | 42 213  | 48 531                                     | 90 744  |
| Staden       | 3 766   | 9 680                                      | 13 446  |
| Veurne       | 25 429  | 39 333                                     | 64 762  |
| Vleteren     | 11 165  | 5 808                                      | 16 973  |
| Zonnebeke    | 9 951   | 10 050                                     | 20 001  |
| WESTHOEK     | 563 714 | 382 155                                    | 945 869 |

De vraag in huurvakantiewoningen wordt ingeschat op basis van cijfers uit de vraagregistratie bij kleinschalig logies in West-Vlaanderen.

De vraag in vakantie logies wordt ingeschat op basis van een brutobeddenbezettingsgraad van 25% en een gemiddelde verblijfsduur van 2,8 nachten.

\* Vertrouwelijk

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

**Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.**



Westtoer apb  
Koning Albert I laan 120  
8200 Sint-Michiels (Brugge)  
Tel. +32 50 30 55 00  
Fax +32 50 30 55 90  
[www.westtoer.be](http://www.westtoer.be)  
[info@westtoer.be](mailto:info@westtoer.be)

